

Downloaded via the EU tax law app / web

SODBA SODIŠ?A (tretji senat)

z dne 14. aprila 2016(*)

„Predhodno odlo?anje – Svoboda ustanavljanja – ?len 49 PDEU – Ureditev države ?lanice, s katero se kreditnim institucijam nalaga obveznost, da dav?ni upravi posredujejo informacije o sredstvih umrlih strank zaradi pobiranja davka na dediš?ine – Uporaba te ureditve za podružnice, ustanovljene v drugi državi ?lanici, v kateri je posredovanje takih informacij zaradi ban?ne tajnosti na?eloma prepovedano“

V zadevi C?522/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odlo?be na podlagi ?lena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesfinanzhof (zvezno finan?no sodiš?e, Nem?ija) z odlo?bo z dne 1. oktobra 2014, ki je prispela na Sodiš?e 19. novembra 2014, v postopku

Sparkasse Allgäu

proti

Finanzamt Kempten,

SODIŠ?E (tretji senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan, in M. Vilaras (poro?evalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališ?, ki so jih predložili:

- za Sparkasse Allgäu W.- R. Bub, odvetnik,
- za Finanzamt Kempten L. Bachmann, agent,
- za nemško vlado T. Henze in B. Beutler, agenta,
- za grško vlado A. Dimitrakopoulou in A. Magrippi, agentki,
- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za Evropsko komisijo W. Mölls in M. Wasmeier, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. novembra 2015

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 49 PDEU.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Sparkasse Allgäu in Finanzamt Kempten (davčni urad v Kemptnu), ker je ta kreditna institucija zavrnila, da temu uradu prijavi račune, ki jih imajo pri njeni nesamostojni podružnici, ustanovljeni v Avstriji, osebe, ki so bile ob smrti davčne rezidentke Nemčije.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2006/48/ES

3 Člen 23 Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL L 177, str. 1) določa:

„Države članice predvidijo, da lahko, bodisi z ustanovitvijo podružnice ali z neposrednim opravljanjem storitev, opravlja dejavnosti iz Priloge I na njihovem ozemlju v skladu s členi 25, 26(1) do (3), 28(1) in (2) ter 29 do 37 katera koli kreditna institucija, ki ima dovoljenje in je pod nadzorom pristojnih organov druge države članice, pod pogojem, da dovoljenje velja za te dejavnosti.“

4 Med dejavnostmi iz Priloge I k Direktivi 2006/48 je med drugim navedeno „zbiranje depozitov in drugih vračljivih sredstev“.

5 Člen 31 navedene direktive določa:

„Člena 29 in 30 ne vplivata na pooblastila držav članic gostiteljic za sprejetje ustreznih ukrepov, s katerimi bi preprečile ali kaznovale nepravilnosti na njihovem ozemlju, ki so v nasprotju s pravnimi predpisi, sprejetimi v javnem interesu. Ta pooblastila vključujejo možnost, da se kreditnim institucijam kršiteljicam prepreči nadaljnje poslovanje na njihovem ozemlju.“

Direktiva 2011/16/EU

6 Člen 8(3a) Direktive Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (UL L 64, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 (UL L 359, str. 1) (v nadaljevanju: Direktiva 2011/16), določa:

„Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zahteva, da njene Poročevalske finančne institucije izvajajo pravila o poročanju in dolžni skrbnosti iz prilog I in II, ter zagotovi uspešno izvajanje in spoštovanje takšnih pravil v skladu z oddelkom IX Priloge I.

Na podlagi veljavnih pravil o poročanju in dolžni skrbnosti iz prilog I in II pristojni organ vsake države članice v okviru avtomatične izmenjave pristojnemu organu katere koli druge države članice v roku iz točke (b) odstavka 6 sporoči naslednje podatke v zvezi z davčnimi obdobji od 1. januarja 2016 dalje, ki se nanašajo na Račun, o katerem se poroča:

(a) ime, naslov, identifikacijsko(-e) številko(-e) davkoplačevalca (IŠD) ter datum in kraj rojstva (v primeru posameznikov) vsake Osebe, o kateri se poroča in ki je Imetnik računa, v primeru subjekta, ki je imetnik računa in za katerega se po uporabi pravil o dolžni skrbnosti iz prilog

ugotovi, da ima eno ali več? Obvladujejo?ih oseb, ki so Osebe, o katerih se poro?a, pa ime, naslov in IŠD subjekta ter ime, naslov, IŠD ter datum in kraj rojstva vsake osebe, o kateri se poro?a;

(b) številko računa (ali ustrezno oznako, če ni številke računa);

(c) ime in morebitno identifikacijsko številko Poro?evalske finan?ne institucije;

(d) stanje na računu ali vrednost računa (vključno z Odkupno vrednostjo ali vrednostjo ob odstopu v primeru Zavarovalne pogodbe z odkupno vrednostjo ali Pogodbe rentnega zavarovanja) ob koncu zadevnega koledarskega leta ali drugega ustreznega poro?evalskega obdobja ali, če je bil račun zaprt med takim letom ali obdobjem, neposredno pred zaprtjem računa;

[...]"

7 V skladu s točko 1 v pododdelku D iz oddelka VIII v Prilogi I k Direktivi 2011/16 izraz „Račun, o katerem se poro?a“ pomeni finan?ni račun, ki ga vodi poro?evalska finan?na institucija države članice in ga ima ena ali več? oseb, o katerih se poro?a, ali pasivni NFS z eno ali več? obvladujo?imi osebami, ki so osebe, o katerih se poro?a, če je bil kot tak opredeljen v skladu s postopki dolžne skrbnosti iz oddelkov II do VII.

Nemško pravo

8 V skladu s ?lenom 33(1) zakona o davku na dediš?ine in darila (Erbschaftsteuer- und Schenkungsteuergesetz, v nadaljevanju: ErbStG) mora vsakdo, ki opravlja gospodarsko dejavnost sprejemanja depozitov ali upravljanja tujega premoženja, za sredstva, ki so bila vpla?ana pri njem, in terjatve zoper njega, ki so bile ob zapustnikovi smrti del njegovega premoženja, vložiti pisno prijavo pri pristojnem dav?nem uradu za davek na dediš?ine.

Avstrijsko pravo

9 V skladu s ?lenom 9(1) in (7) zakona o ban?ništvu (Bankwesengesetz, v nadaljevanju: BWG) lahko podružnice kreditnih institucij, ki imajo sedež v drugih državah članicah, opravljajo dejavnost v Avstriji, pri ?emer so dolžne spoštovati nekatere dolo?be avstrijskega prava, med katerimi je ?len 38 BWG.

10 ?len 38 BWG dolo?a:

„1. Kreditne institucije, njihovi družbeniki, ?lani vodstvenih organov, zaposleni in druge osebe, ki opravljajo dejavnost za kreditne institucije, ne smejo razkriti ali uporabiti tajnosti, ki so jim bile zaupane ali dostopne izključno na podlagi poslovnih stikov s strankami [...] (ban?na tajnost) [...].

2. Dolžnost varovanja ban?ne tajnosti ne velja

[...]

5. Če stranka izrecno in pisno soglaš?a z razkritjem tajnosti;

[...]"

11 ?len 101 BWG dolo?a kazenske sankcije v primeru kršitve ban?ne tajnosti.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odlo?anje

12 Sparkasse Allgäu je kreditna institucija v smislu Direktive 2006/48, ki opravlja dejavnosti na podlagi dovoljenja, ki so ga izdali nemški organi. Ta institucija ima med drugim nesamostojno

podružnico v Avstriji.

13 Davčni urad v Kemptnu je 25. septembra 2008 od Sparkasse Allgäu zahteval, naj mu za obdobje od 1. januarja 2001 predloži informacije iz člena 33 ErbStG glede strank njene podružnice, ustanovljene v Avstriji, ki so bili ob smrti rezidenti Nemčije.

14 Sparkasse Allgäu je zoper to odločbo vložila pritožbo, ki je bila zavrnjena, prav tako kot tudi njena tožba, vložena pri prvostopenjskem sodišču. V teh okoliščinah je tožena stranka v postopku o glavni stvari vložila revizijo pri Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče).

15 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali člen 33(1) ErbStG omejuje svobodo ustanavljanja, čeprav obveznost prijave iz te določbe enako zadeva vse nemške kreditne institucije. Zaradi te obveznosti naj bi se namreč nemške kreditne institucije odvrnalo od opravljanja pridobitne dejavnosti v Avstriji prek podružnice. Vendar se navedeno sodišče tudi sprašuje, ali lahko do omejitve svobode ustanavljanja pripelje tudi skupni ušinek predpisov države članice, v kateri ima sedež kreditna institucija, in sicer Zvezne republike Nemčije, in države članice, v kateri je podružnica, in sicer Republike Avstrije, ter kateri državi članici je treba pripisati tako omejitvev.

16 V teh okoliščinah je Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje postavilo to vprašanje:

„Ali svoboda ustanavljanja (člen 49 PDEU, prej člen 43 ES) nasprotuje predpisu države članice, ki določa, da mora kreditna institucija s sedežem na nacionalnem ozemlju v primeru smrti zapustnika rezidenta Finanzamt (davčnemu uradu), pristojnemu za davek na dediščine na nacionalnem ozemlju, prijaviti tudi tista zapustnikova sredstva, ki jih je vplačal pri nesamostojni podružnici kreditne institucije v drugi državi članici ali ki jih ta upravlja, če v tej drugi državi članici ni primerljive obveznosti prijave in tam za kreditne institucije velja dolžnost varovanja bančne tajnosti, katere kršitve se kazensko sankcionirajo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

17 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 49 PDEU razlagati tako, da nasprotuje predpisu države članice, ki kreditnim institucijam s sedežem v tej državi članici nalaga, da nacionalnim organom prijavijo sredstva, ki so vložena pri njihovih nesamostojnih podružnicah, ustanovljenih v drugi državi članici, ali ki jih te upravljajo, v primeru smrti lastnika teh sredstev, ki je bil rezident prve države članice, če v drugi državi članici ni določena primerljiva obveznost prijave in tam za kreditne institucije velja dolžnost varovanja bančne tajnosti, katere kršitve se kazensko sankcionirajo.

18 Najprej je treba spomniti, da člen 49 PDEU nalaga ukinitvev omejitev svobode ustanavljanja. V skladu s to določbo ta svoboda za državljane ene države članice na ozemlju druge države članice zajema pravico zažeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba ter pravico do ustanovitve in vodenja podjetij pod pogoji, ki jih za svoje državljane določa zakonodaja države, v kateri se taka ustanovitev izvede. Ukinitvev pravice do ustanavljanja vključuje omejitve pri ustanavljanju agencij, podružnic ali hčerinskih družb državljanov katere koli države članice s sedežem na ozemlju katere koli države članice (glej predvsem sodbe Komisija/Francija, 270/83, EU:C:1986:37, točka 13; Royal Bank of Scotland, C-311/97, EU:C:1999:216, točka 22, in CLT-UFA, C-253/03, EU:C:2006:129, točka 13).

19 V skladu s členom 54, drugi odstavek, PDEU se pravne osebe javnega prava, razen tistih, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti, štejejo za družbe, za katere se uporablja člen 49 PDEU. Glede na podatke, ki jih je predložilo predložitveno sodišče, je Sparkasse Allgäu pravna oseba javnega prava, za katero se uporablja člen 49 PDEU.

20 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da čeprav je namen določb Pogodbe DEU v zvezi s svobodo ustanavljanja glede na njihovo besedilo zagotoviti, da so tuji državljani in družbe v državi članici gostiteljici obravnavani enako kot državljani in družbe te države, obenem tudi prepovedujejo, da bi mati država članica enega od svojih državljanov ali družbo, ustanovljeno v skladu z njeno zakonodajo, ovirala pri ustanavljanju v drugi državi članici (sodba *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, točka 33 in navedena sodna praksa).

21 Prav tako je treba opozoriti, da je iz člena 33(1) ErbStG razvidno, da mora vsakdo, ki opravlja gospodarsko dejavnost sprejemanja depozitov ali upravljanja tujega premoženja, za sredstva, ki so bila vplačana pri njem, in terjatve zoper njega, ki so bile ob zapustnikovi smrti del njegovega premoženja, vložiti pisno prijavo pri pristojnem davčnem uradu za davek na dediščine.

22 Ugotoviti je treba, da je ta določba napisana splošno in ne razlikuje glede na kraj, kjer se opravljajo dejavnosti sprejemanja depozitov ali upravljanja tujega premoženja. Zato za tožečo stranko iz postopka v glavni stvari, ki je pravna oseba, ustanovljena v skladu z nemškim pravom in ima sedež v Nemčiji, veljajo obveznosti iz te določbe ne le v zvezi z rauni, ki jih vodijo različne agencije in podružnice s sedežem v Nemčiji, ampak tudi v zvezi z rauni, ki so odprti pri njeni nesamostojni podružnici, ustanovljeni v Avstriji.

23 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je opravljanje dejavnosti nemške kreditne institucije, ki je odprla podružnico v Avstriji, težje tako zaradi obveznosti posredovanja informacij, določene v členu 33(1) ErbStG, kot zaradi obveznosti varovanja bančne tajnosti v Avstriji, ki jo določata člena 38(2) in 101 BWG. V zvezi s tem to sodišče navaja, da je kreditna institucija, ki je v položaju tožeče stranke v postopku v glavni stvari, da bi izpolnila ti obveznosti, zavezana, da v skladu s členom 38(2), točka 5, BWG zahteva soglasje svojih strank za morebitno posredovanje informacij, ki se nanje nanašajo, nemškim organom. Zahteva po takem soglasju bi lahko povzročila, da morebitne stranke avstrijske podružnice take kreditne institucije morebiti pristopijo k avstrijskim bankam ali k avstrijskim hčerinskim družbam nemških bank, ker niti prve niti druge niso zavezane podobni obveznosti posredovanja informacij.

24 Čeprav ni mogoče izključiti, da bi lahko člen 33(1) ErbStG kreditne institucije s sedežem v Nemčiji odvrnil, da odprejo podružnice v Avstriji, ker bi bile zaradi spoštovanja te obveznosti postavljene v manj ugoden položaj zgolj zato, ker bi tako za njih veljala obveznost, ki ne velja za kreditne institucije s sedežem v tej zadnjenavedeni državi članici, na podlagi tega vseeno ni mogoče sklepati, da je mogoče obstoj te obveznosti opredeliti za omejitev svobode ustanavljanja v smislu člena 49 PDEU.

25 Ob upoštevanju podatkov, ki jih je predložilo predložitveno sodišče, je namreč treba ugotoviti, da v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, neugodne posledice, ki jih lahko povzroči obveznost, kakršna je ta iz člena 33(1) ErbStG, izhajajo iz dejstva, da dve državi članici vzporedno izvršujeta svojo pristojnost na področju ureditve obveznosti bank in drugih kreditnih institucij do njihovih strank glede varovanja bančne tajnosti na eni strani in davčnega nadzora na drugi (glej v tem smislu sodbe *Kerckhaert in Morres*, C-513/04, EU:C:2006:713, točka 20; *Columbus Container Services*, C-298/05, EU:C:2007:754, točka 43, in *CIBA*, C-96/08, EU:C:2010:185, točka 25).

26 Natančneje, v skladu z nemškim pravom varovanje bančne tajnosti ne more prevladati nad

zahtevo, da se zagotovi u?inkovitost dav?nega nadzora, ?eprav ?len 33(1) ErbStG v okoliš?inah, ki jih dolo?a, vzpostavlja obveznost posredovanja informacij dav?nim organom brez soglasja imetnika zadevnega ra?una. Nasprotno je avstrijsko pravo v ?lenu 38 BWG sprejelo nasprotno odlo?itev, in sicer, da je treba ban?no tajnost na?eloma varovati v razmerju do vseh, tudi do dav?nih organov.

27 Res je, da dvostranski sporazum med zadevnima dr?avama ?lanicama in ukrepi, sprejeti na ravni Unije, kot je obvezna avtomati?na izmenjava informacij, dolo?ena v ?lenu 8(3a) Direktive 2011/16, omogo?ajo zagotovitev upravnega sodelovanja na dav?nem podro?ju in zato nemški dav?ni organi v okoliš?inah, kot so te iz postopka v glavni stvari, la?je pridobijo informacije, na katere se nanaša ukrep iz postopka v glavni stvari.

28 Predložitveno sodiš?e sicer navaja, da se kljub obstoju sporazuma med Zvezno republiko Nem?ijo in Republiko Avstrijo, ki dolo?a izmenjavo informacij na dav?nem podro?ju in je za?el veljati 1. marca 2012, ta sporazum uporablja le za dav?na leta ali obdobja obdav?itve po 1. januarju 2011, ki pa niso zajeta z vlogo, ki jo je dav?ni urad v Kemptnu naslovil na Sparkasse Allgäu. Prav tako je bila Direktiva 2011/16 sprejeta šele po nastanku dejstev, ki so podlaga postopka v glavni stvari.

29 Ugotoviti je torej treba, da so bile glede na stanje prava Unije v ?asu dejanskega stanja v postopku v glavni stvari in ker ni bilo nobenega usklajevalnega ukrepa na podro?ju izmenjave informacij za potrebe finan?nega nadzora dr?ave ?lanice svobodne pri dolo?anju obveznosti, kot je ta iz postopka v glavni stvari, nacionalnim kreditnim institucijam v zvezi z njihovimi podru?nicami, ki poslujejo v tujini, katere namen je zagotoviti u?inkovitost dav?nega nadzora, ?e transakcije, ki jih opravijo navedene podru?nice, niso diskriminatorno obravnavane v primerjavi s transakcijami, ki jih opravijo njihove nacionalne podru?nice (glej v tem smislu sodbo Columbus Container Services, C?298/05, EU:C:2007:754, to?ki 51 in 53, ter sklep KBC Bank in Beleggen, Risicokapitaal, Beheer, C?439/07 in C?499/07, EU:C:2009:339, to?ka 80).

30 Kot je bilo že navedeno v to?ki 22 te sodbe, se ?len 33(1) ErbStG v skladu s svojim besedilom uporablja za kreditne institucije s sede?em v Nem?iji, kar zadeva njihove transakcije, opravljene tako v Nem?iji kot v tujini.

31 Le na podlagi dejstva, da obveznost prijave, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ni dolo?ena v avstrijskem pravu, ni mogo?e izklju?iti možnosti, da Zvezna republika Nem?ija uzakoni tako obveznost. Iz sodne prakse Sodiš?a je namre? razvidno, da se svobode ustanavljanja ne more razumeti tako, da je dr?ava ?lanica dol?na prilagajati svoja dav?na pravila – natan?neje obveznost prijave, kakršna je v postopku v glavni stvari – tistim v drugi dr?avi ?lanici, da bi se v vseh polo?ajih zagotovila odprava vsakršne neenakosti, ki izhaja iz nacionalnih ureditev (glej v tem smislu sodbi Columbus Container Services, C?298/05, EU:C:2007:754, to?ka 51, in National Grid Indus, C?371/10, EU:C:2011:785, to?ka 62).

32 Glede na vse navedene preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba ?len 49 PDEU razlagati tako, da ne nasprotuje ureditvi dr?ave ?lanice, ki kreditnim institucijam s sede?em v tej dr?avi ?lanici nalaga, da nacionalnim organom prijavijo sredstva, ki so vložena pri njihovih nesamostojnih podru?nicah, ustanovljenih v drugi dr?avi ?lanici, ali ki jih te upravljajo, v primeru smrti lastnika teh sredstev, ki je bil rezident prve dr?ave ?lanice, ?e v drugi dr?avi ?lanici ni dolo?ena primerljiva obveznost prijave in tam za kreditne institucije velja dol?nost varovanja ban?ne tajnosti, katere kršitve se kazensko sankcionirajo.

Stroški

33 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred

predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (tretji senat) razsodilo:

?len 49 PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje ureditvi države ?lanice, ki kreditnim institucijam s sedežem v tej državi ?lanici nalaga, da nacionalnim organom prijavijo sredstva, ki so vložena pri njihovih nesamostojnih podružnicah v drugi državi ?lanici, ali ki jih te upravljajo, v primeru smrti lastnika teh sredstev, ki je bil rezident prve države ?lanice, ?e v drugi državi ?lanici ni dolo?ena primerljiva obveznost prijave in tam za kreditne institucije velja dolžnost varovanja ban?ne tajnosti, katere kršitve se kazensko sankcionirajo.

Podpisi

* Jezik postopka: nemš?ina.